

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adának vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schwarz Sándor könyvkereskedése, hová az előfizi- tési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
---	---	--

Kié a jövő!

A közép korból fenmaradt válszfallak, melyek az egyes társadalmi osztályokat egymástól elválasztották, egy egészségesebb áramlat folytán ledőltek ugyan, de ennek hatását még nem igen érezzük. Ugy vagyunk, mint a kinek kezei hosszú időre meg voltak kötve s ha kötelekeit eloldják, megmarad utána a zsibbadás s kezeit még jóideig nem bírja használni.

Az osztályellentétek nem oly élesek már, mint voltak még csak 20—25 év előtt is, de elég élesek arra, hogy a szívélyes érintkezést meggátolják. Különbféle társadalmi osztályok csak a nagyobb szabású jótékonykezélu mulatságok alatt érintkeznek bensőbben, de a bensőség még itt is sok kívánni valót hagy fenn. A demokratizmus még mindig csak egy szép theoria, melynek azonban kevés követője akadt, mint a szép theoriáknak rendesen.

Különösen az iparos osztály az, mely a többiektől kinai falak által van elválasztva, az úr még betöltetlen, mely közöttük tátong. S ennek okai maguk az iparosok. Iparos osztályunk még nem érte el az intelligencia azon fokát, melyen a külföld iparosai állanak. Nem a szakmában való ügyességét értjük, mert ebben

iparosaink kiállják a versenyt a külföldnek majdnem minden államával, de ezt csak a magyar faj intelligenciájának köszönhetjük; hanem értjük az elméleti ismereteket s az általános műveltséget, mely ma már csaknem oly fontos, mint a gyakorlati képzettség.

Ez választja el a társadalom többi osztályaitól. Hamis politikát követnénk, ha tagadnók, hogy e szó; iparos, nem részesül oly tiszteletben, mint másutt, sőt be kell ismernünk azt is, hogy sokan egy bizonyos megvető jelentőséget tulajdonítanak neki s ezért van az, hogy intelligensebb szülők csak vásott, vagy rosszul tanuló gyermekeiket adják iparos tanoncoknak.

S ha ennek okát kutatjuk, akkor figyelmünket az iparos pályájának kezdetére kell fordítanunk.

Az iparos tanonc az jelen kor páriája, a mit már szárandó külseje is elárul. A serdülő gyermeket kivesszik az iskolából éppen akkor, midőn legfogékonyabb lenne a tanulmányok iránt s egy műhelybe adják. Itt durva, műveletlen segédek közé kerül, kik inaséveikben kiállott szenvedéseiket az ártatlan gyermekek akarják megtorolni s őt szemelik ki csunya tréfáik tárgyául, úgy hogy a fiu kedélye egészen elvadul s lesz belőle egy

vásott suhancz, ki még apróbb tolvajlásoktól sem riad vissza. A gazda maga nagyon csekély gondot fordít tanonczaíra, hanem a segédekre bizza.

Egy tizenkét-tizenhárom éves gyermeknek oly terheket kell czipelni, minőt felnőtt emberek is megéreznek.

Enni nem sokat kap s az a kevés is rossz; hanem annál több ütőget s szidást. Rút s káros szokás, hogy a három négy évre felvett iparos tanoncot nem adják a műhelybe, hogy ott mesterségét elsajátítsa, hanem a konyhába, hol cseléd szolgálatot kell neki elvégeznie.

Seperni, mosni, terhet czipelni és gyermekeket dajkálni, hamar megtanulnak; de a mesterség megtanulásához, csak inaskodásuk utolsó évében foghatnak hozzá.

Képzhetni tehát, milyen lehet a szakkiképzés s mi ennek a következménye. Egyszerűen az, hogy a fiatal iparos ha felszabadul, mesterségében még nem jártas teljesen s csak most van alkalma azt a'aposan megtanulni. Épen ilyenek a viszonyok az oktatás terén is. Az iparos-tanoucok kötelező iskoláztatása ugyan ki van mondva, de ez csak írott malaszt, mert az ellenőrzés nem elég erős, hogy a visszaéléseket meggátolja. De az, aki rendesen jár is iskolába, még mindig nem sokat nyert, mert

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCSÁJA.

Jancsi ur.

Abellino et Comp.

Szíves engedelmökkel egy kis ártatlan hunczutéria van ebben a czimben.

Ha azonban őszinte vallomást tesztek és nyíltan kijelentem, hogy magyar irodalmunk legnagyobb büszkeségének: Jókai Mórnak Magyar-nábob-járól van szó, rögtön be fogják látni önök is, hogy a Magyar-nábob semmiképen sem szerepelhet cikkeknek élén, pedig nagy, erős és régi jussai vannak hozzá, hogy ahol magyar litteraturáról van szó, ott mindig legelsőhelyen említse a mi dicsérő ajkunk. Ugy áli azonban a dolog, hogy elolvasni Jókai e leghatalmasabb kompozícióját egyképpen nagy gyönyörűség mindenkinek, ellenben cikkekelt olvasni róla, nem egyképpen gyönyörűsége mindenkinek, még ha csupa szellem, színporka és láng is az irás. Ha viszont még azt is hozzá veszi az ember, hogy mivel nem akad nagy Magyarországon egyetlen művelt magyar elme sem, a mely irodalmunk atyamesterének e fényes alkotását, ragyogó fantáziájának e minden időkre értékes gyümölcsét legteljesebb gyönyörűséggel ne élvezte volna, mintegy komoly

sértés-számba megy, ha valaki azzal a kétséges sikerű szándékkal lép eléje, hogy beszédet fog neki mondani Kárpáthy Jancsi urról. Abellino urfiról és társaikról, a Magyar-nábob halhatatlan szereplő egyéniségeiről.

Nehogy tehát olvasatlanul maradjon ez a himnusz, kénytelen voltam egy kis kegyes hunczutériával megcsalni az önök szemét. Nagyfoku kevélység bujkál természetesen ebben az őszinte vallomásban is, a mennyiben egy kis jóakarattal könnyen ki lehet hámozni belőle azt a föltevést, hogy az, kinek szeme idáig végig repült a sorokon, átpattan majd a többiek fölött is és nem fogja megbánni a reá fordított tiz másodpercnyi időt. Higyjék el, mélyen tisztelt közönsége Jókai Mór regényeinek, — hogy ez a dicsérő irás, mely egy templomi ének igaz őszinteségével pereg le tollam hegyén, minden izecskejével ugy hozzá simul az önök meggyőződéséhez, mintha az önök lelkének házából fakadt volna. Nem arról akarok én itt beszélni, hogy mekkora hatást tett rám Jancsi urnak, e tipikus magyar Oligarchának minden okossága és minden bolondsága, hanem az önök emlékezetét akarom visszaterelni arra az időre, midőn a Magyar-nábob brillians történetével legelső izben ismerkedtek meg.

Egyek voltunk bizony mindnyájan az elragadtatás nagy mámorában. Mohón beitta szemünk Jókai fantáziájának csillogó színeit, — szebb és állandóbb színeit, mint a mennyi színe van együtt véve erdőnek, mezőnek az isten kegyelmes akaratóból, elítélve már keletkezésükben hervadása, — eltűnődött lelkünk a magyar könnyelműség szomorú rajzán, veszendőbe került erőnek örült pocskolósán, mely sok szomorúságot vetett el a század elején arra, hogy mi arassuk le majd a századnak végén. — S áhitattal csodáltuk mindnyájan azt a roppant arányu, oszlopos, palotás házat, mely királyi háza az atyamester talentumának, fényben, hirben, dicsőségben a legelső, s maradandó gyönyörűség dolgában az idők végeiglen. Nincs benne kétség, Jókai ragyogó tehetsége, mely a Magyar-nábob zseniális történetében az Uj földesur előtt legerőteljesebben nyilatkozott meg. — önön magának szülője, mint az első ember és hozzáférhetetlen mindenkinek. A tolvaj, ha lop, becsukják, — de kiszabadulván, lothat megint. Jókai nagy zsenije neántsivirág volt mindenkor, s veszélyes mérge mindama kicsiny és középszerű irodalmi „jónévű fiatal” titánocskáknak, kik az ő palotájába, sompolyogtak be színekért, hangulatérti stílért és kaptafáért, a melynek nagy ará-

ugyszólván másra nem tanítják meg, mint írni, olvasni s egy kevésbé számolni.

A tanoncoktatás a lehető legsablonosabb, legsilányabb. Mindnyájan egy kaptafára tanulnak, nem véve figyelembe sem tehetséget, sem előképzettséget.

Valóban csodálatos, hogy iparosaink mennyire félreértik saját érdeküket. Az által, hogy a tanoncot csak inaskodása utolsó évében avatják be a mesterségébe, s addig csak házi munkát végeztetnek vele, annak más hasznát alig is vehetik, kérdjük tehát, nem e nagyobb haszon az iparosra nézve, ha három évig van egy inasa, ki mesterségét lehetőleg jól megtanulta, tehát főnökének hasznára válhat s egy segéd helyét pótolhatja, mintha általa egy eselédet takarít meg? Tehát ha nem is vesszük tekintetbe a kötelesség érzetét és a humanizmust, melyek az iparost kötelességének teljesítésére készíthetnek, már saját hasznára való tekintetből sem szabadna ezen költségeket elhanyagolni. A mostani iparos tanoncok képezik a jövő iparos osztályt s jövőben az iparosok olyanok lesznek, aminökké őket nevelik.

S hogy a jövő iparosztálya hivatásának mindenben teljesen megfelelhessen, arra csakugyan nagy szükség van, mert egyrészt, a nagy verseny s a kedvezőtlen üzleti viszonyok, másrészt pedig a folyton terjedő és tért hódító gyáripar, az iparosok helyzetét ugyanis egyre nehezebbé teszik.

Ha az iparosok a válaszfalakat, melyek őket a társadalom többi osztályaitól még mindig elválasztják, ledönteni akarják, akkor arra kell igyekezniük, hogy az ifju nemzedék, a melyé a jövő, a társadalomban egy kiváló helyet foglaljon el, de arra műveltsége és intelligenciájánál fogva méltó is legyen.

nyaira a maguk vékonyka alkotásocskáját ráhuzhassák. Persze, hogy a kaptafa túlélte a csizmát is, a csizmadiát is, — Jókai legjelentékenyebb munkáját szíves örömmel dédelgeti az önk szeretete, — hol vannak azonban azok a jövő irodalmi csizmadiák az ő csizmáikkal, a kik a mestert utánozni próbálták, s a maguk lakó portékáját az ő fényes stíljének népszerű vignettái alatt akarták a hatvanas években forgalomba hozni? Jelentse be, a ki tud róluk — hová söpörte őket az idő is, kik lettek legyen hát voltaképpen, mert mi bizony már egyetlen egynek se tudjuk a becses nevét.

Hogyan és miképpen ünnepli Jókait a nemzet, arról széles e hazában mindanki tud. Készül egy nagy nemzeti diszkiadás, melybe az atyamester valamennyi munkája fel van véve, — aránylag azonban csak igen kevés ember akad, a ki ezért a kiadásért 200 forintot fizethessen, — nagyon sokan vannak azonban (s gyarapszik, hála Istennek, számuk napról-napra), a kik Jókai egyik-másik kitűnő munkáját, diszes, ünnepi kiadásban szívesen megszerzik. Ezeknek a számára nyugodt lelkiismerettel ajánlhatom az Athenaeum kiadásában megjelent Magyar-nábob-ot, beállván, ha önk úgy akarják, Jókai nevének kürtölésére ünnepi reklám-heroldnak is. Diszes, szép hivatal

Egy nevezetes határozat.

Sok mindent hittünk a jelen működő iskolaszéktől, hogy működése ideje alatt több olyan dolgot művel, mely nyomasztólag fog hatni a tanító-testület egyes tagjaira. De hogy olyan dolog keresztülvitelére képes legyen, mint a mit a f. hó 14-én tartott iskolaszéki ülésen keresztül erőszakolt, azt nem hogy hinni, de remélni sem mertük volna. Nyílt kijátszása az a törvényeknek, arcul csapása az igazságnak. A dolog története röviden a következő: Farkas Béla a polg. és elemi iskolák igazgatásával megbízott polg. isk. tanító nagyművű elfoglaltsága miatt az elemi iskolák igazgatásáról lemondott, lemondását az iskolaszék el is fogadta. A lemondott igazgató helyére pedig ideiglenesen Szarka Ödön elemi iskolai tanító bízott meg.

Ez idáig rendjén volna, de most jön az igazsággal homlokegyenest ellenkező párját ritkító merénylet, mely arczunkba kergeti a vért, mely megbotránkoztat minden józanul gondolkozó városi polgárt!

Az igazgatósággal helyetteskép megbízott tanítót felmentették az osztálytanítói kötelezettség alól; vagyis más szóval, osztályáért nem felelős. bármilyen rossz eredmény legyen is abban az év vége alkalmából!!! És még e mellett, hogy a felelősség terhe alól felmentették, még 100 frt fizetés javítást is kap!!! Kap továbbá egy segéd tanítót 25 frt havi fizetés mellett, a ki az ő osztályában lesz hivatva az ő teendőit elvégezni.

Hát nem arcul csapása e ez az igazságnak és méltányosságnak? Vajjon mit szól ehhez Csongrád város adozó közönsége, kinek zsebjére ily könnyelműen fecsérlik a város vagyonát!?

Nem e jobb lett volna ezen igazságtalan eljárás helyett az I-só osztályokon segíteni, a hol egy osztályban 108—110 növendék van összezúfolva, és ide alkalmazni azt a segéd tanítót! Pedig az lett volna az igazságos és e mellett üdvös intézkedés! — Mert az csakugyan botrány, hogy az egyik tanító túl legyen halmozva dologgal, a másik pedig a dolog s ezzel együtt a felelősség a'ól is felmentetik. —

De lássuk, mivel indokolja az isk. szék ezen híres határozatát? Azzal, hogy ha az igazgató osztályt nem vezet, ideje lesz egyik vagy másik osztályban órákat eltölteni, hogy meggyőződjék arról, hogy az osztálytanító helyes módszer szerint tanít-e, s alkalmas-e a tanítóságra. Hát kérdjük mi a tisztelt iskolaszéket, képes-e azon egyén arra, hogy ezeket megbírálhassa? Hiszen ő is ott nyerte a képesítését, hol a többi tanító, mi által emelkedik tehát ő ki a többi

az, — ha nagyon sokan nem volnánk hozzá, rögtön magamnak pretendálnám és örökség képpen testálmám törvényes utódaimra is. Hirdetem és vallom, igenis, hogy Jókai munkáiból szebb magyar kiadványt nem ismerek. Pompás, színes illusztrációk élénkítik a nagy, negyedret nyomású dísz-művet, melynek fényes kiállításával az Athenaeum, ez az előkelő műintézet is, hozzá kívánt járulni az atyamester nevének dicsőségéhez. Ez egyik oka annak, hogy a díszmű ára mindössze 7 forintba van szabva.

Soh'se kapjanak önk engem vétkezésen: eszembem sincs, hogy ékes magyar nyelvünk frázisainak felséges tömegével áraszsam el az önk szívét, midőn ezt a diszes kiadványt igaz lélekkel ajánlom megvételre. A magyar embert nem igen lehet vádolni azzal, hogy seregestől tolu a szellem templomába s majdnem elgázolja lázas sietségében egymást, midőn arról van szó, hogy legnagyobb talentumai egyikének hatalmas szellemi alkotását megszerze; meg lehet azonban vádolni apáinktól reánk származott nagyságos erényeink miatt, melyeknek meg van az a keleti szokásuk, hogy csak akkor neszelnek föl egy kicsit, ha nagyot kiált valaki. Megmondtam tizenöt sorral fentebb, hogy a kikiáltó szerepére

közül annyira, hogy az isk. szék kívánalmának eleget tegyen? Vagy talán felül akarja a tisztelt iskolaszék bíraltatni a képző intézeti tanárok működését, hogy azok érdemtelenné adtak ki oklevelet? Hogy ki nem való a tanítói pályára, arról az Isk. szék meggyőződhetik csősz nélkül is, hiszen az iskolaszékek volna alkalma meggyőződést szerezni erről, mert a törvény előírja, hogy az iskolaszék erre kiküldött tagjai az iskolákat minden két héten kötelesek meglátogatni. Miért nem teszik ezt? Miért fogadnak drága pénzért csőzst a törvény ellenére. Mert a törvény azt is mondja, hogy az igazgatói teendők végzésével megbízott tanító egy önálló osztályt vezetni köteles. — És azt hiszi az isk. szék, hogy ezzel a tanúgy előbbre halad, vagy nagyobb lelkesedéssel tanítanak majd a tanítók??!

Sőt inkább az önértékes tanító az ilyen intézkedések folytán elveszti munkaközpontját, s a helyett, hogy emelkedni a tanúgy hanyatlani fog az. Ha azt akarja az isk. szék, hogy a tanítók lelkesedéssel tanítsanak, tessék neki oly intézkedéseket tenni, mely annak tanítókésére nézve nem lealázó, hanem felemelő; tessék mindeniknek egyenlő mértékkel mérni, nem pedig az egyikről a bört is lenyuzni, a másikra pedig, ha lehetne, a Darius kincsét is rárakni. És ha eléri azt, hogy a tanítóknak sikerült hivatásuk iránt a lelkesedést felkelteni, akkor igen haladni fog a tanúgy, de addig nem. — „Mert a harcmezőn is csak az olyan hadvezér képes az ellenféllel sikeresen megküzdeni, ki katonáiban maga iránt a bizalmat s az ügy iránt miért ha czolnak, lelkesedést ébreszteni képes.“

Iparkodjék tehát az isk. szék maga iránt bizalmat kelteni, s a lelkesedést feléleszteni, akkor a cél, mit maga elé kitűzött, fényesen sikerülni fog.

Közöltük a fenti cikket úgy: a mint a mint azt t. munkatársunk megírta. Azonban a félreértések kiküldése végett megteszük rá észrevételünket. Ugyanis: Mi úgy vagyunk informálva, hogy az iskolaszék neheztelt intézkedése csak ideiglenes. Azon esetben ha Frank Zoltán barátunkat visszahelyezik, ismét rendes kerékvágásba jönnek a dolgok. Azon nézetét a cikkíró urnak meg nem osztjuk, hogy az igazgató csőszkodik a tanítók fölött; mert hiszen az igazgatónak hivatalos kötelessége az osztályokban látogatást tenni, hogy személyesen meggyőződést szerezhesen a tanítók munkásságáról. Az osztályok túltömöttségén pedig csak új tanítók alkalmazásával lehet segíteni és ennek előbb-utóbb meg kell történnie.

szívesen vállalkozom, találják tehát természetesen, ha tulajdon magamat ismételve, ebbeli jeles készítményt nagy lelki gyönyörűséggel bocsátam a Magyar-nábob rendelkezésére. Dicsősége a mi dicsőségünk, Jókai az Isten kedvező kegyelméből a miénk. Ha elereszteném ezt az én tollamat, hogy tetszése szerint rohanjon végig a papírosra, sok idő telnék belé, míg az önk figyelme be tudná érni végét. Jókairól és ez egyik legfényesebb művéről irván, a magyar ember áradó lelkesedésének teljességével hangzanék dicső éneke az elragadtatásnak, mely azonban még így sem volna képes megközelíteni azt a tisztaság és nemes lelki élvezetet, a mit Jókai e ragyogó alkotásának olvasása egyformán megszerze mindnyájunknak.

És most becsánat mindama frázisokért melyeket ebben a rövid kikiáltásban elmondtam. A ki igazabban érzi őszinteségüket jelentkezék és én szívesen kiáltok ő velem együtt kettesben is. A Magyar-nábob elválaszthatatlanul össze van forrva Jókai nevével, a ki meg tudja becsülni irodalmunk e legnagyobb büszkeségét, az okvetlenül meg fogja szerezni a Magyar-nábob diszkiadását is.

Sólyom Ferencz.

Az azonban, meglehet, sőt úgy is látszik, hogy Franknak azért kellett pusztulnia, hogy Szarka igazgató lehessen. Az a körülmény pedig, hogy Szarka Ödön ur helyettes igazgatóvá választottat éppen, nem lehet sérelmes a tantestületre, mert hiszen a tantestület a m. év őszén osztatlan bíza ma jelül Szarka urat majdnem egyhangulag választotta meg iskolaszéki tagul.

Szerkesztőség.

UJDONSÁGOK.

— **Községi közgyűlés.** volt a f. hó 19-én. Azonban a változatos tárgysorozat letárgyalását csak délután lehetett megkezdni. Az egész délelőtt interpellációk és önálló indítványok tételtek. Első interpelláló Bági Zsigmond volt, aki az iskolaszéki sérelmes intézkedése miatt írásban adta be interpellációját. A választ azonban csak a legközelebb tartandó közgyűlés alkalmával kérte. Forgó Imre II. od. bíró szintén írásban terjesztett panaszt a közgyűlés elé. Azért panaszkodott, hogy a város ügyeit nem ő, mint tehetségénél fogva arra hivatott egyén vezeti, hanem az ő becses személyének a mellőzésével Sohlya Gyula jegyző, ki pedig arra nem is hivatott, mert hát a város kertészének is elnéz mindent, valószínűleg mint mondja azért, mert a kertész rózsái a jegyző ur és más urak kertjében illatoznak. Azt is panaszkolta, hogy a számlákat az ő tudta és beleegyezése nélkül fizetik ki, továbbá: sérelmesnek tartja a jegyző ur eljárásában azt is, hogy a város ügyei felett nem tanácskozik sem vele, sem más tanácsbeliekkel. Sohlya Gyula jegyző, miután alaposan megmosdatta a II. od. bíró urat, azt is bebizonyította hogy a kertjében illatozó 4 szál rózsáért 8 forintot fizetett osztrák és magyar értékben a kertésznek. Különb. pedig hajlandó a t. tanácsbeli urakkal minden nap d. e. 11—12 óráig az elintézendő ügyek felett tanácskozni. Ezt a mindennapi munkát azonban sehogyszem akarták a tanácsbeli urak elfogadni, valószínűleg úgy vélekedtek a jóból is megárt a sok, miglen Eder János közbe nem szólt: „Tessék! az meg már nem tetszik nekik!” Erre azután határozatba ment, hogy igenis a fizetési tanácsbeli urak, tartoznak mindennap d. e. 11—12-ig tanácskozni. Hegyi Antal plébános a polgári iskola államosítása ügyében adott be önálló indítványt, melyet az egész közgyűlés pártkülömbőség nélkül osztatlan lelkesedéssel fogadott. Azt lehet mondani, hogy ezen ügyben egyik képviselő a másikat akarta a buzgalomban megelőzni. Dicsérendő lelkesedéssel karolták fel az ügyet. Hegyi Antal plébános és Szarka Mihály dr. községi képviselők. Ez utóbbi indítványára a közgyűlés egy monstre deputatio felküldését határozta el a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez. Szvoboda Ferencz a II-ik ovoda és esetleg a III-ik ovoda költségeit kérte előirányoztatni, mit a közgyűlés egyhangulag magáévá is tett. Ezek után került a sor a rendes tárgysorozatra. Az előjáróság 180 házhely eladását indítványozta, a községi pótdadó fedezésére. Szarka Mihály dr. az indítványt nem fogadta el, mert az előjáróságban nem bizik. Szerinte az előjáróság csak oktanul költsékezik és veti ki a pótdadót, de jövedelmi forrás létesítésére képtelen. Eder János szinte kijelenti, hogy az olyan előjáróságban nem bizik és annak nem szavaz meg semmit, a mely a pótdadó fedezésére a község közvagyonát adja el. Különb. azért sem bizik az előjáróságban: mert ő a szerkesztése alatt megjelenő „Csongrádi Lap”-ban felszólalt a szegényebb néposztály 110/100-os pótdádjá ellen, ellene sajtóper megindítását határozta el. Szavazásra kerülvén az ügy, mivel a törzsvagyon elidegenítéséről volt szó, a szavazásnak nem lett semmi eredménye, mert a képviselők nem voltak jelen kellő számban. Orbán Lajos 3 ik gyógtár felállításáért folyamodott, a közgyűlés a gyógszertár felállítására a „Szarvas” és a belváros templom közötti területet jelölte ki. Hát ott, ha csak pálinkát nem

mér, vagy ostor nyelet nem árul a t. gyógszerész ur, meg nem élhet.

— **Vadászat.** A helybeli vadásztársulat ez évadban utolsó körvadászatát a f. hó 27-én fogja megtartani a „kilenczes”-i vadászterületen.

— **A csongrádi általános ipartestület** a város közháza tanácstermében f. hó 14-én d. u. tartotta évi rendes és egyszerűsített tisztújító közgyűlését, mely tekintve az előző évi közgyűléseket — egy pár incidenstől eltekintve — elég tárgyilagosan s a higgadság színezetével folyt le. mi a mellett bizonyít, hogy iparosaink mindinkább kezdenek a közös testületi szellem eszméjével megbarátkozni s váltvetett erővel iparkodnak egy első sorban e város, mint másodsorban a hazai ipar fejlesztése s ez által önmaguk javára szolgálni. Tisztviselőikül kevés eltéréssel a következő három évre majdnem ugyanazon egyének választottak, kik a lefolyt évben ideiglenesen működtek. Ugyanis elnökké: Szőke Ferencz, alelnökké: Krieglér Lajos, pénztárnokká: K. dár György, ügyésszé: dr. Szarka Mihály, jegyzővé: Boda Márton, számvevőkké és pedig I. ső számvevővé: Fekete Lajos, II. számvevővé: Deák Gábor s III. számvevővé: Hatvani Mihály. Előjárósági tagokká: Erlich Mór, id. Dudás Ferencz, Heringer Mihály, Kádár Sándor, Kovács József és Serfőző István.

— **A legújabb sajtópör.** A tápéi ribbiliből kifolyólag, sajtóper támadt. A „Szentesi Lap” mult heti számában hallatlanul megtám dta Cicatricis Lajos dr. tisztifőjegyzőt, a ki helyettes alispáni minőségében befolyt a tápéi lázongás elcsitításába. Nevezett lap azzal vádolja Cicatricis dr.-t, hogy Velkei kántort a Tápérol való rögtönös elköltözésre kényszerítette. Ez törvénytelen cselekedett lett volna. A dolog pedig úgy történt, hogy Cicatricis dr. jóváhagyta a dorosmai szolgabíróság ama határozatát, amely Velkei kántort a tápéi kántorház elhagyására ítélte. Ez természetesen már nem törvénytelen. A „Szentesi Lap” tehát alaptalanul vádolta a h. alispánt és e miatt mint értesülünk, a kir. ügyészség sajtóföljelentést tesz a „Szentesi Lap” ellen.

— **Hatvannyolcz tinitó elbocsátása.** Temes megye új tanfelügyelője, Sebestha Károly, a legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen a miniszteri utasítás értelmében bejelentette, hogy hatvannyolcz tinitót kell elbocsájtania a magyar nyelv nem tudása miatt Az elbocsájtandó tanítók legnagyobb része román; csak kevés szerb van köztük. A megye megkereste a lugosi gör. katolikus, valamint a temesvári, verseczi, karánsebesi és aradi püspököket, hogy az illető tanítók ügyében a törvény értelmében intézkedjenek.

— **600.000 frtos utak.** Csongrád megye közgyűlése a megyei új uthálózat kérdésének a megoldására egy bizottságot küldött ki. Az ad hoc bizottság e hó 15-én Csathó Zsigmond alispán elnöke mellett tartotta meg Szentesen ülését. A bizottság elé Raisz Ernő, az államépítészeti hivatal főnöke, egy alapos tanulmányt elkészült javaslatot terjesztett, melyet a bizottság teljes egészében fog a megye közgyűlése elé pártolólág terjeszteni. A javaslat szerint 600.000 forint kölcsönt vesz fel a megye az utalap terhére, amely kölcsönből a megye új uthálózatát fogja kiépíteni. A javaslat szerint a megye három községében nevezetesen Kisteleken, Mindszenten és Szegvárt a községből a vasut állomásig kövezett utak fognak létesülni. A mindszenti révet pedig, amely a legforgalmasabb közlekedési pontja a csongrád megyei Tiszának, Kistelekkal műt fogja összekötni. Ezen utvonall Szegedre nézve igen nagy fontossággal bír, minthogy a szegedi felsőrézsi lakosok élénk összeköttetésben vannak tul a Tiszán eső községekkel, nevezetesen Szentesel, hová terményeiket (káposztát, burgonyát) szállítanak a piacra. A nagy kölcsönből kiépülne még a szeged-nagyvárad utnak a megye területére eső utvonala is, úgy hogy ha Hódmezővásár-

hely a reá eső részt kiépíti, Szegedet a szomszéd várossal műt kapcsolja össze a közel jövőben. Tervebe van még véve a javaslatban az orosháza-aradi utvonall kiépítése is. Ezen uthálózat kiépítésével Csongrád megye azon megyék sorába lép, melynek utai mintaszerűek az országban.

— **Gyermekgyilkolás a vasuton.** Az Ujvidékről Szabadka felé elindult vonat egyik harmadik osztályu kupéjába egy ifjú nő szállott be két hónapos csecsemőjével. Topolya és Csantavér között a szívtelen anya gyermekét a vasuti kocsiából kidobta. Mikor a vasuti őr a rongyokba pólyázott csecsemőt megtalálta, a gyermek már elvérzett, mert fejével épen egy éles kőnek esett, mely koponyáját széthasította.

— **Felállt mult.** Reök Iván kir. mérnök horgosi uradalmában ásatás közben ókori sírokra találtak; az újabb ásatások eredménye több karék, nyaklánc és fülönfüggő. Eldig mintegy 22 sirt ástak fel. A nagyérdékű leletek csakis az ásatások befejezése után lesznek tudományos alapon megvizsgálva.

— **(Nehéz feladat egyszerű megoldása.)** Egy thüringiai katonai gyakorlat alkalmával a parancsnok egy épen az ezredébe áthelyezett fiatal tiszt képességéről akart meggyőződést szerezni és pár kérdést intézett hozzá.

— Mit tenne ön, ha háboruban jobbról is, balról is ellenséges csapatok rohannak meg önt, és a csapatját, előlről az ellenség tűzérége, hátulról pedig az ellenség lovasága fenyegetné?

A fiatal hadnagy rövid gondolkodás után haptakba vágta magát és katonás hangon felelt:

— Azt vezényelném: Vigyázz! Lábhoz! Csakót le! Imához!

A parancsnok egészen konsternálva volt a sajtóságos felelet által — mig aztán elfordult és nem szólt többet semmit.

IRODALOM.

A „Regény Salon” 3-ik száma megjelent és Zempléni P. Gyula e különleges irányu, rendkívül érdekes tartalmu, gondosan szerkesztett félhavi, szépirodalmi folyóirata hiven beváltja az ígéretekét, melyeket az első szám megjelenése alkalmával tett. — A világirodalomnak legjelesebb regényei, legszebb költeményei, szindarabbjai novellái váltakoznak a „Regény Szalon”-ban, melynek gyönyörű, művészies kiállításu boríték-lapja is kedves látványt nyújt a szemnek. Három nagy regény folyik most egyszerre Daudet, a francia nagymester, Pedro de Alarcon, a spanyol társadalmi élet kitűnő ismerője és Rodzievicz Mária, az újabb lengyel irodalom legolvasottabb művelője egyegy hatalmas rendkívüli érdekes regénnyel van képviselve. Feuillet Octavenak „Juliette válása” című vigjátéka, a francia szellemnek igaz gyöngye és a mostani füzetben már a második felvonásba is jó darabon belemegy, — „Don Juan megváltása” cím alatt oly hatalmas, lendületes költeményt olvasunk, melynek átültetése a „Regény Szalonnak” újabb érdemét képezi.

— Gyönyörű kis novella Mrazevie Milenának „Mahmud baba” című bosnyák története és a gyorsan nagy hirre jutott irónőnek műveiből a „Regény Salon” mutatja be magyar nyelven a legelső közleményt. — Az „Innen Onnan” rovatban érdekes

irodalmi apróságokat olvasunk. — A „Regény Szalon“-t szives készséggel ajánljuk minden művelt olvasónak, mert negyedévi 2 frtért több és szebb olvashatót szerezni lehetetlen — A kiadóhivatal (Budapest, VIII., Népszínház-utca 26) szívesen küld mutatványszámokat.

2419
tk. 893

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT.

A csongrádi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstárnak néhai Szemerédi Imre és neje Koszó Julianna illetve azok örökösei végrehajtást szenvedő elleni 32 frt 75 kr tőke követelés és minden járuléka iránti végrehajtási ügyében a csongrádi kir. járásbiróság területén levő Csongrád város határában fekvő a csongrádi 958 számú tjkvben foglalt néhai Szemerédi Imre és neje Koszó Julianna nevén álló 1492 rszámú ház utáni osztatlan réti illetékre 200 frt kikiáltási árban és a 7095 rszámú 1348 négyszögöl öreg szőlőre 600 frt kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894 évi február hó 9-ik napján délelőtti 9 órakor a csongrádi kir. járásbiróságnál, meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 20 frt és 60 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatatni.

Kelt Csongrádon 1893. évi november hó 29. napján.

A csongrádi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szarka,
kir. jbirói

Vasuti menetrend.

Csongrádról indul	d. e.	9.22
Gátérre érkezik	—	9.57
Félegyházára	—	10.21
Szegedre ind. (sz. v.)	—	12.19
Szegedre érkezik	—	1.47
Budapestre ind. (gy. v.)	—	11.06
Budapestre érkezik	d. u.	1.25
Csongrádról indul	d. u.	3.00
Gátérre érkezik	—	3.37
Félegyházára	—	4.01
Szegedre ind. (gy. v.)	—	4.44
Szegedre érkezik	—	5.45
Szegedre ind. (sz. v.)	—	9.02
Szegedre érkezik	—	3.53
Budapestre ind. (sz. v.)	—	4.8
Budapestre érkezik	—	8.55
Budapestről ind. (sz. v.) d.	—	8.50
Félegyházára érkezik	—	12.11
Csongrádra ind.	d. u.	12.25
Gátérre érkezik	—	12.53
Csongrádra	—	1.25
Szegedről ind. (gy. v.)	—	10.01
Félegyházára érkezik	—	11.04
Csongrádra ind.	—	12.25
Csongrádra érkezik	—	1.25
Budapesttől (gy. v.) ind.	—	2.20
Félegyházára érkezik	—	4.43
Csongrádra ind.	—	5.10
Gátérre érkezik	—	5.38
Csongrádra	—	6.10
Szegedről ind. sz. v.	—	3.05
Félegyházára érkezik	—	4.39
Csongrádra ind.	—	5.10
Gátérre érkezik	—	5.38
Csongrádra érkezik	—	6.10

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.
Kiadó laptulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

Unghvári Péter

fogorvosi műterme Szegeden,
új-Majer-féle ház, „Európa“-szálloda mellett

MÚFOGAK és FOGSOROK

24—48 óra alatt fájdalom nélküli betétele. Cautschuk és arany alapon a legszabályosabb kivitelben.

PLOMBIROZASOK

a legfinomabb jegecz- és laparannyal, platinával, ezüsttel stb.

FOGAK TISZTÍTASA

mindenféle fog- és szájműtétek.

RENDELÉSI IDŐ:

D. e. 9—12-ig. — D. u. 2—5 óráig.

FOGMŰTÉTEK ALTATÓ-GÁZZAL:

D. e. 11—12-ig.

Vidékiek és átutazók

előleges bejelentés ezetében tartózkodásuk idejére különös tekintetben részesülnek.

Kovács és Mezey Budapest és London.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget ezenel értesíteni, miszerint Csongrad es vidéke részére dús választéku raktárunkat

CHINAI TEA, JAMAikai és BRAZILIAI RUM, VALÓDI FRANCZIA ÉS MAGYAR COGNAC-BAN

BAGOSSY JÓZSEF

ur fűszertüzletében helyeztük el.

Raktárunkat a legnagyobb gondnal rendeztük be és

EREDETI ÉS KIVALÓ MINŐSÉGEINK EREDETI BUDAPESTI ARAINK MELLETT

a legkényesebb igényeket kielégítik.

Szolgáltatmányaink oly jutányosak, hogy a vevőközönség az első kísérlet után csak

KOVÁCS és MEZEY

czimkével ellátott rumot és teát fog használni.

Felhívjuk még a nagyérdemű közönség figyelmét ujonan megjelent kis árjegyzékünkre, melyben minden egyes faj az ár megjelölése mellett van feltüntetve.

Kérjük, miszerint ezen czikkeinkben beálló szükségleteit fentnevezett czégnél tessék beszerezni.

Kiváló tisztelettel

Kovács és Mezey.

Czimünk minden dugaszba be van égetve.

Valódi francia és magyar cognac.

Valódi chinai és orosz karaván teák.

Minden köhögés

ugymint hurutos lélekzési akadályok, hökhurut, mellbetegség, szűkmellűség, tüdőbajok, rekedtség, torokfajdalmak leggyorsabban gyógyítható a már évek óta a legkitünőbb orvosok által készített és ajánlva Mittel: Szt. Georges thea által. 1 csomag ára 50 kr. a hozzá tartozó Szt. Georges hurutpor 1 doboz ára 50 kr. pontos használati utasítással.

A hatása a fönt ajánlt gyógyszernek néhány nap alatt észlelhető.

2 csomagnál kevesebb nem küldetik el. Posta csomagoknál 20 krt. számítunk csomagolás és szállító levél fejében.

A rendelések kizárólag a Szt. Georges gyógyszerterárhoz intézendők. Bécs V/2. Vimmergasse 33. szám. Az összeg előleges beküldése kívántatódik.